LIGJ
Nr. 72/2022

PËR DISA NDRYSHIME DHE SHTESA NË LIGJIN NR. 45/2015 "PËR TË DREJTËN E INFORMIMIT PËR DOKUMENTET E ISH-SIGURIMIT TË SHTETIT TË REPUBLIKËS POPULLORE SOCIALISTE TË SHQIPËRISË", I NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 78, 81, pika 1, dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me nismë deputetësh,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr. 45/2015, "Për të drejtën e informimit për dokumentet e ish-Sigurimit të Shtetit të Republikës Popullore Socialiste të Shqipërisë", të ndryshuar, bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Neni 1

Në pikën 3, të nenit 1, pas shprehjes "informacionin e klasifikuar sekret shtetëror" shtohet togfjalëshi "si dhe Kodin e Procedurave Administrative".

Neni 2

Në pikën 1, të nenit 2, pas fjalëve "që lidhen" shtohet togfjalëshi "kryesisht, por pa u kufizuar".

Neni 3

Në pikën 4, të nenit 3, pas fjalëve "që lidhen" shtohet togfjalëshi "kryesisht, por pa u kufizuar" dhe fjala "dosje" zëvendësohet me fjalën "dokumente".

Neni 4

Pas pikës 1, të nenit 5, shtohen pikat 1.1 dhe 1.2, me këtë përmbajtje:

"1.1 Me qëllim përcaktimin e gjendjes së fakteve dhe rrethanave që kanë lidhje me çështjen, organi publik, mund:

a) të mbledhë deklarata nga palët, dëshmitarët dhe ekspertët duke garantuar në çdo rast konfidencialitetin e individëve, që ofrojnë informacion si persona të përfshirë ose në dijeni për rrethanat e çështjes;

b) të marrë dokumente të tjera të dokumentuara nëpërmjet mjeteve fotografike të regjistrimit ose mjeteve të tjera teknike;

c) të vizitojë dhe të kontrollojë sende apo vende të përfshira.

1.2 Çdo person është i detyruar të bashkëpunojë me Autoritetin kur rezulton se ka dijeni për rrethanat e çështjes, i kërkohet informacion si person i përfshirë ose që ka dijeni për rrethanat e çështjes, apo kur ai vetë disponon informacion që e ndihmon Autoritetin në punën e tij. Autoriteti në zbatim të këtij ligji ka detyrimin të garantojë konfidencialitetin për çdo person që bashkëpunon.".

Neni 5

Në pikën 4, të nenit 7, pas fjalës "kolegjiale" shtohen fjalët "dhe Kodi i Procedurave Administrative".

Neni 6

Në nenin 8 shtohet pika 4 me këtë përmbajtje:

"4. Anëtari i Autoritetit, të cilit i ka mbaruar mandati, qëndron në detyrë deri në zëvendësimin e tij.".

Neni 7

Në shkronjën "ë " të pikës 1 të nenit 9 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Pas fjalës "prokuror" shtohet lidhëza "ose".

2. Pas togfjalëshit "procese politike", fjalët "denoncues apo dëshmitar i akuzës në proceset politike, të posaçme;", zëvendësohen me fjalët "dëshmitar i akuzës në proceset politike të posaçme, apo denoncues;".

Neni 8

Në nenin 11 bëhen shtesa dhe ndryshimi si më poshtë:

1. Pas shkronjës "e" të pikës 1 shtohet shkronja "ë" me këtë përmbajtje:

"ë) kur mungon pa arsye mbi 1(një) muaj rresht."

2. Në pikën 2, togfjalëshi "nga mbarimi i mandatit" zëvendësohet nga togfjalëshi "nga konstatimi i mbarimit të mandatit".

Neni 9

Në nenin 20, pas pikës 1, shtohet pika 1.1 me këtë përmbajtje:

"1.1 Çdo person gëzon të drejtën të njihet me dokumentet e ish-Sigurimit të Shtetit dhe të kërkojë një kopje të tyre në përputhje me ligjin për të drejtën e informimit, me kusht që kërkuesi të paraqesë të dhëna në kërkesën e tij që mundësojnë lokalizimin e informacioneve. Informacioni jepet vetëm kur angazhimi i nevojshëm për gjetjen dhe vënien në dispozicion të informacionit është në përpjesëtim të drejtë me interesin e argumentuar të kërkuesit në marrjen e këtij informacioni. Kërkuesi mban përgjegjësi për keqpërdorimin e informacionit të marrë.".

Neni 10

Në nenin 22/1 bëhen ndryshimi dhe shtesat e mëposhtme:

1. Në titullin e nenit 22/1 fjala "trupave" zëvendësohet me fjalën "eshtrave".

2. Në pikën 1 pas fjalës "vendore" shtohen fjalët "apo ndërkombëtare".

3. Pas pikës 1 shtohet pika 1.1 me këtë përmbajtje:

"1.1 Në procesin e identifikimit dhe rikuperimit të eshtrave të personave të zhdukur dhe të ekzekutuar, në kuadër të Marrëveshjes së Këshillit të Ministrave me Komisionin Ndërkombëtar për Personat e Zhdukur (ICMP), ratifikuar nga Kuvendi i Shqipërisë me ligjin nr. 83/2018, Autoriteti ndërvepron me Ministrinë e Brendshme për sa u takon instrumenteve ligjore dhe institucioneve në varësi të saj.".

Neni 11

Në nenin 23 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Titulli i nenit ndryshohet si më poshtë:

"E drejta për informim e bashkëpunëtorëve të ish-Sigurimit të Shtetit dhe të afërmve të tyre".

2. Fjalia e parë e pikës 1 ndryshohet si më poshtë:

"1. Autoriteti u jep bashkëpunëtorëve të ish-Sigurimit të Shtetit dhe të afërmve të tyre, sipas përcaktimeve të neneve 20 dhe 22 të këtij ligji, informacion për dokumentet që ekzistojnë dhe që janë përgatitur për ta me kërkesë të tyre.".

3. Fjalia e parë e pikës 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Me kërkesë të tij, bashkëpunëtorit apo të afërmit të tij i garantohet e drejta e njohjes dhe shqyrtimit të dokumenteve të hartuara për të dhe i dorëzohen dublikata të tyre.”.

Neni 12

Shkronja “e” e pikës 1 të nenit 27 riformulohet si më poshtë:

“e) verifikimet e propozimeve për dhënie dekoratash, titujsh nderi, medaljesh dhe titujsh vendorë të nderit, për emërtimin e rrugëve, shesheve, hapësirave publike dhe monumenteve historike, kulturore , lapidarëve, me data, emra dhe simbole që lidhen me të kaluarën e regjimit komunist, sipas përcaktimeve të nenit 30 të këtij ligji.”.

Neni 13

Në nenin 29 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Në shkronjën “c” të pikës 1, togfjalëshi “Këshillit të Lartë të Drejtësisë” zëvendësohet me fjalët “organeve të qeverisjes së sistemit të drejtësisë”.

2. Pika 4 shfuqizohet.

Neni 14

Shkronja “b”, e pikës 2, të nenit 30, riformulohet si më poshtë:

“b) bashkëpunëtor i ish-Sigurimit të Shtetit, sipas përcaktimeve të këtij ligji, denoncues në proceset politike ose dëshmitar i akuzës në proceset politike të posaçme, pas mbushjes së moshës 18 vjeç;”

Neni 15

Në nenin 36 bëhen ndryshimi dhe shtesat si më poshtë:

1. Në shkronjën “dh” të pikës 1 afati “30 vjet” bëhet “10 vjet”.

2. Pas pikës 5 shtohen shkronjat “a” dhe “b” me këtë përmbajtje:

“a) Autoriteti në funksion të veprimtarisë së tij informuese bashkëpunon me muzetë kombëtarë të kujtesës, duke vënë në dispozicion të institucioneve të trashëgimisë kulturore dokumentacionin arkivor që disponon dhe bashkëpunon me to për zbardhjen e së vërtetës së krimeve të komunizmit;

b) Autoriteti mbështet organizimin e vizitave shkollore, të nxitura dhe të sugjeruara nga MASR-ja, si pjesë e programit vjetor, në vendet e kujtesës në ditët përkujtimore historike.”.

Neni 16

Në nenin 37 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Në pikën 1, fjalët “janë fshirë” zëvendësohen me fjalën “figurojnë”.

2. Në pikat 1 dhe 2, togfjalëshi “dhe bashkëpunëtorëve të ish-Sigurimit të Shtetit” hiqet.

Neni 17

Në pikën 1 të nenit 42 shtohen shkronjat “c” dhe “d” me këtë përmbajtje:

“c) mosrespektimi i detyrimeve të marrësit sipas parashikimeve të pikës 2, të nenit 37, të këtij ligji.

d) refuzimi ose shmangia nga detyrimi për bashkëpunim sipas parashikimeve të pikës 1.2, të nenit 5, të këtij ligji.”.

Neni 18

Në nenin 44 shtohen pikat 4 dhe 5 me këtë përmbajtje:

“4. Të deklasifikohen të gjitha dokumentet e ish-Sigurimit të Shtetit, të Ministrisë së Punëve të Brendshme të Republikës Popullore Socialiste të Shqipërisë të parashikuara në këtë ligj për periudhën 29

nëntor 1944 deri në ditën e krijimit të Shërbimit Informativ Kombëtar, 2 korrik 1991, të cilat disponohen nga të gjitha arkivat e rrjetit arkivor të Republikës së Shqipërisë.

5. Autoriteti përgjegjës për grumbullimin dhe administrimin e dokumenteve të ish-Sigurimit të Shtetit, kur gjatë punës ndeshet me dokumente që përmbajnë informacione që lidhen me cenimin e sigurisë kombëtare, i klasifikon ato sipas legjislacionit në fuqi për informacionin e klasifikuar.".

Neni 19

Neni 45 riformulohet si më poshtë:

"Nenet 14 dhe 16, të ligjit nr. 8043, datë 30.11.1995 "Për kontrollin e figurës së zyrtarëve dhe personave të tjerë që lidhen me mbrojtjen e shtetit demokratik", i ndryshuar, dhe çdo dispozitë ligjore që vjen në kundërshtim me këtë ligj shfuqizohen.".

Neni 20

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar, më datë 20.10.2022.

Shpallur me dekretin nr. 13869, datë 11.11.2022, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bajram Begaj.